

Kommunstyrelsen

§ 160

Dnr 2023-000100 700

Remiss av SOU 2022:71 Tryggare hem för barn

Sammanfattning

Protokollsutdrag från nämnden för arbete och välfärd 2023-03-21 § 43

Utredningen behandlar frågan om vikten av trygghet och kontinuitet för barn i utsatta situationer och har haft i uppdrag att se över delar av föräldrabalkens regler om vårdnadsöverflyttning, adoption och umgänge. Uppdraget har haft till syfte att skapa bättre förutsättningar för kontinuitet, stabilitet och trygghet för familjehemsplacerade barn och barn som har upplevt våld av närstående.

Utredningen föreslår en omformulering av föräldrabalken gällande vårdnadsöverflyttning för barn som stadigvarande vårdats och fostrats i ett annat enskilt hem än föräldrahemmet till den eller dem som tagit emot barnen om det är bäst för barnet att inte återförenas med sina föräldrar utan att det rådande förhållandet består. Utgångspunkten för umgänge mellan barnet och föräldrarna ska även fortsättningsvis vara barnets bästa. Dock förstärks betydelsen av Barnets bästa i förslaget nya skrivning. Exempel på missförhållanden tas bort och det blir istället ett förtydligande om att det är en helhetsbedömning mer anpassat efter det enskilda barnets situation.

Den placerade kommunen ges en fortsatt möjlighet att fortsatt bevilja insatser till barnet efter vårdnadsöverflytten vilket bedöms kunna skapa en större trygghet för både barnet, föräldrarna och familjehemsföräldrarna.

Utredningen har kommit fram till att processen inte ska flyttas över till allmän förvaltningsdomstol. Domstolen ska kunna inhämta sakkunnigutlåtande från en psykolog om det bedöms behövas en ytterligare utredning av barnets situation för att kunna fatta beslut. Vid prövning av frågor om särskild förordnad vårdnadshavare eller tillfällig vårdnadshavare ska det förordnas ett offentligt biträde. Detta bedöms stärka rätten till en rättvis rättegång, samt att barnet får en egen röst i förfarandet.

Förslaget kan innebära att fler vårdnadsöverflyttningar beslutas och att domstolar kommer till slutsatsen att fler barn än idag inte ska umgås med sina föräldrar. Detta innebär en inskränkning i föräldrarnas rätt men bedömningen är att barnets bästa överväger det. Gällande adoption av familjehemsplacerade barn så är det idag mycket ovanligt. Det bör även fortsättningsvis främst komma i fråga när barnet inte har någon relation med sina föräldrar. Utredningen föreslår inga förändringar i Föräldrabalkens

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

regler om adoption och heller inga förändringar kring Socialnämndernas roll i adoptionsprocessen. Till exempel kommer det även fortsättningsvis endast vara den som vill adoptera ett barn som kan väcka talan i domstol.

Utredningen bedömer att förslaget kan innebära en viss kostnadsökning för kommuner som beslutat om en familjehemsplacering som avslutas genom en vårdnadsöverflytt. Men förslaget bedöms inte påverka det kommunala självstyret. Det kommer att finnas ett behov av att ta fram nya rutiner i kommunerna, bland annat utifrån processen med offentligt biträde. De nya reglerna beräknas träda i kraft den 1 oktober 2024.

Bedömning

Ställningstagande och barnkonsekvensanalys

Utifrån det som beskrivs i utredningen och som sammanfattas ovan görs bedömningen att det nya förslagens förändringar ska kunna bidra till en ökad trygghet, kontinuitet och stabilitet för familjehemsplacerade barn. Detta i samsyn med utredningens intentioner. Förordnande av offentligt biträde bedöms kunna göra att processen blir mer rättssäker för samtliga parter samt att det är av stor vikt att barnets röst blir hörd. Utifrån barnets perspektiv är det viktigt att det i högre grad blir barnets bästa som styr umgänge med föräldrar samt att barnet genom en vårdnadsöverflyttning i många fall bedöms få en tryggare uppväxt utifrån vetskapen om vem som bär ansvaret för barnets samt med vem barnet ska växa upp. Detta bedöms de föreslagna förändringarna bidra till.

Ronneby kommun har inga invändningar mot betänkandet utan ställer sig bakom förslaget i sin helhet.

Förslag till beslut

Nämnden för arbete och välfärd föreslås besluta att ställa sig bakom förslagen i utredningen genom att godkänna remissvaret och sända detta vidare till Kommunstyrelsen för beslut. Därefter föreslås Kommunstyrelsen överlämna remissvaret till remissinstansen.

Nämndens för arbete och välfärds beslut 2023-03-21

Nämnden för arbete och välfärd beslutar att ställa sig bakom förslagen i utredningen genom att godkänna remissvaret och sända detta vidare till Kommunstyrelsen för beslut. Därefter föreslås Kommunstyrelsen överlämna remissvaret till remissinstansen.

Arbetsutskottets beslut 2023-04-17

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att fastställa remissvaret och överlämna det till remissinstansen.

Kommunstyrelsen

Propositionsordning

Ordförande Roger Fredriksson (M) ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att kommunstyrelsen bifaller detsamma.

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer remissvaret och överlämna det till remissinstansen.

Exp:

Nämnden för arbete och välfärd

Justitiedepartementet, enligt instruktion